

Cultuur

François Curlet brengt schijnbare tegengestelden bij elkaar, zoals in 'Toast cannibale'. *rv*

Poëzie met een kritische knipoog

François Curlet bouwt met bedrijfslogo's en alledaagse voorwerpen een poëtische wereld met veel humor. In het MAC's in Grand Hornu loopt zijn eerste Belgische museale solotentoonstelling.

TAMARA BEHEYDT,
GRAND HORNU

Het is geen toeval dat de eerste solotentoonstelling van François Curlet plaatsvindt in het MAC's, een museum voor hedendaagse kunst in een industrieel complex en voormalige koolmijn bij Bergen. Het museum en de kunstenaar delen een bescheiden geschiedenis. Curlet nam deel aan de allereerste tentoonstelling in het MAC's, waarvoor hij nieuw werk produceerde. Hij maakte visitekaartjes voor de bureaus van het museum, wat een betrokkenheid tussen de instelling en haar sociale omgeving creëerde.

Curlet werd geboren in 1967 in Parijs en studeerde in Lyon en Grenoble. Hij verhuisde naar Brussel, waar hij zijn studies in de beeldende kunsten afrondde aan La Cambre. Sindsdien woont en werkt de kunstenaar in Brussel. Hij zelf noemt hij zich 'belgoïde': voor de Fransen is hij een Belg, maar voor de Belgen blijft hij altijd een beetje 'die Fransman'.

De charme van Curlets oeuvre schuilt in de eenvoud en subtiliteit van zijn boodschap. Zijn creaties zijn poëtische en vaak humoristische suggesties voor een kritiek, of een verrissend perspectief. Ze staan open voor een persoonlijke interpretatie van de toeschouwer. Nooit neemt het ego van de kunstenaar de bovenhand of is er zelfs maar een schijn van arrogantie. Zoals het concep-

tuele kunst betaamt, primeert het idee altijd op het object. Daarbij houden lichtig gegniffel en een scherpe kritische blik elkaar in evenwicht.

Ontwakende droom

De expo vertrekt vanuit het idee van een ontwakende droom. Curlets oeuvre is fundamenteel poëtisch en intuïtief. Door het samenbrengen van schijnbare tegengestelden in wat hij visuele oxymorons noemt, maakt hij een - al dan niet scherp of humoristisch - punt.

Het werk 'Moonwalk', in de gang van het museum, is daar een goed voorbeeld van. Het verkeerslicht, een symbool van de urbane samenleving, zendt doorgaans een binair signaal uit. Die autoritaire taal doorbreekt Curlet met een danspas. Ludiek, maar het werk wijst ook op de illusie van moderne vooruitgang, die soms een achterwaartse pas betekent.

Nooit neemt het ego van de kunstenaar de bovenhand of is er zelfs maar een schijn van arrogantie.

Ook de titel van de tentoonstelling getuigt van zijn subtiel en poëtische werkwijze. De alliteratie 'Crésus & Crusoé' oppert discreet de vraag: wie is nu eigenlijk de rijkste? Iemand die al het geld van de wereld bezit of de man die op een onbewoond eiland één wordt met de natuur? Curlets visuele poëzie schudt, wie goed kijkt, zachtjes wakker uit de illusies van de hedendaagse samenleving.

Het gebruik van logo's is heel typerend. Curlet ziet ze als tekens van de consumptie-maatschappij en countert ze met referenties aan de natuur, het gezinsleven of de ambachten. De formica keukentafels in de reeks 'Vintage discounter' zijn gesneden in de vormen van logo's van supermarkten. Die leveren ooit de etenswaren die op de tafel verschenen, redeneert de kunstenaar. De cirkel is rond.

De installatie 'MilDo': een lief of kritiek op de globalisering? *rv*

'MilDo', een liervormige sculptuur, is een omgekeerde M van McDonald's. Het werk ontstond na een aanslag van enkele boeren op een McDonald's in het landelijke Franse stad Millau in 1999. De bijbehorende soundtrack van blatende schapen maakt het contrast tussen het lyrische stadje en de fast-foodketen als symbool van globalisering en snelle consumptie des te duidelijker.

Speelse instincten

In een vitrine staan kleine objecten uitgestald, die voor Curlet een heel andere functie hebben dan zijn grotere sculpturale installaties. De kleine assemblages zijn niet overgeleverd aan een mechanisch productieproces zoals zijn grotere werken. Die reeks objecten biedt een inzicht in zijn denken en zijn werkwijze. Er blijkt vooral al te dat hij zichzelf als kunstenaar niet al te serieus neemt. Hij werkt vanuit zijn speelse instincten.

A priori hebben de werken weinig ernstige of kritische intenties, maar die kunnen er wel in gelezen worden. Zegt een assemblage met plastic flessen, gevonden op het strand, misschien iets over de vervuiling van de zee? En is de omgekeerde M van 'MilDo' een pleidooi voor landelijke eenvoud en rust, en tegen globale corporaties die het landschap overnemen?

Zijn grotere installaties definieert Curlet als 'afgekoeld'. Door het mechanische productieproces, maar ook door de schaal van de objecten, ontstaat meer afstand. De grotere objecten lijken al gauw statements, en minder grappig of luchtig dan de kleine. Daar staat tegenover dat ze meer spelen met het idee van een kunstobject in een ruimte.

Dat geldt ook voor 'Frozen Feng Shui', een reeks werken die verdacht veel lijken op schilderijen. Curlet liet restanten van industriële koperen platen omlapen en bewerkte ze met spuitverf. Aan de witte muren van de museumruimte spelen ze met hun eigen perceptie: wat abstracte schilderkunst in een witte cube lijkt, bestaat eigenlijk uit industrieel afval.

François Curlet, 'Crésus & Crusoé' tot 10 maart in MAC's, Grand Hornu. www.mac-s.be

KORTFILMS

Sinds enkele jaren maakt François Curlet ook korte films. Ook daarvoor heeft de expo aandacht. Voor 'Jonathan Livingston' liet hij de voorkant van een Jaguar en de achterkant van een IJwagen aan elkaar lassen, net als in de film 'Harold and Maude' uit 1971. Zijn jongste film, meteen ook het nieuwste werk op de expo, werd geproduceerd door het MAC's. 'The Yummy Patriot' toont een deserterende huzaar die in zijn schuilplaats met veel gesmak een stuk vlees verorbert. Terwijl van de patriot in verhitte tijden toewijding en assertiviteit verwacht wordt, maakt hij net tijd om zorgeloos te genieten van een smakelijke maaltijd, een knipoog naar onze drukke tijden waarin we niet vaak genoeg lui durven te zijn.